

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Sžfk/74/2020
Identifikačné číslo spisu: 1015201352
Dátum vydania rozhodnutia: 25.01.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1015201352.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný v právnej veci sťažovateľa (pôvodne žalobcu): Dopravný podnik mesta Banská Bystrica, a.s., IČO: 36 016 411, Kremnička 53, Banská Bystrica, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Tomáš Suchý, spol. s r.o., IČO: 47 234 148, Horná 13, Banská Bystrica, proti žalovanému: 1/ Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Špitálska 6, Bratislava, 2/ Implementačná agentúra Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Špitálska 6, Bratislava o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného 2/ č. N21401522/O02 zo dňa 25. júna 2015, v konaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/179/2015-78, 2S/143/2018-78 zo dňa 24. októbra 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť sťažovateľa (pôvodne žalobcu) proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/179/2015-78, 2S/143/2018-78 zo dňa 24. októbra 2018 z a m i e t a.

Účastníkom konania právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Napadnutým uznesením Krajský súd v Bratislave podľa § 98 ods. 1 písm. g/ SSP v spojení s § 7 písm. b) a písm. e), § 97 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok („SSP“) odmietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti a následného zrušenia opatrení žalovaného 2/:
- správa o zistenej nezrovnalosti č. N21401522/O02 zo dňa 25.6.2015 (ďalej aj len „správa o zistenej nezrovnalosti“), ktorú žalovaný vydal v súvislosti s projektom „Vzdelávanie zamestnancov spoločnosti Dopravný podnik mesta Banská Bystrica, a.s.“ a ktorou bola udelená korekcia vo výške 10% a
- žiadosť č. 27110230308/Z02/01 zo dňa 29.6.2015 o vrátenie finančných prostriedkov vo výške 40 597,35,- euro so splatnosťou dňa 25.8.2015 (ďalej aj len „žiadosť o vrátenie FP“).

2. V operačnom programe Zamestnanosť a sociálna inklúzia, v projekte „Vzdelávanie zamestnancov spoločnosti Dopravný podnik Banská Bystrica, a.s.“, kód ITMS 27110230308 bola v rámci opätovnej

administratívnej kontroly postupov verejného obstarávania žalovaným 2/ identifikovaná nezrovnalosť N21401522 vo výške finančného dopadu v celkovej sume 54 606,50,- euro. Na základe Protokolu č. 11156-7000/2014-OK/4 zo dňa 19.2.2015 o výsledku kontroly dodržiavania zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj len „zákon č. 25/2006 Z. z.“) Úrad pre verejné obstarávanie zistil porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania, ktoré mohli mať alebo mali vplyv na výsledok verejného obstarávania. Výkonanou kontrolou postupu zadávania predmetnej zákazky bol zistený rozpor s § 9 ods. 4 a § 99 ods. 1 zákona č. 25/2006 Z. z. Žalobcovi bola doručená správa o zistenej nezrovnalosti a žiadosť o vrátenie FP daného projektu, ktorých preskúmanie žalobca požadoval.

3. Krajský súd poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu SR R 57/2018 a sp. zn. 5Sžf/26/2012 zo dňa 29.11.2012 a sp. zn. 4Sžf/56/2015 zo dňa 8.6.2016, z ktorých vyplýva, že správa o zistenej nezrovnalosti nepodlieha súdnemu prieskumu v správnom súdnictve, pretože sama o sebe nepredstavuje zásah do práva a právom chráneného záujmu kontrolovaného subjektu. V nadväznosti na uvedené krajský súd konštatoval, že v správe o zistenej nezrovnalosti absentuje právne vynútiteľný výrok o povinnosti vrátiť poskytnuté finančné prostriedky.

4. Krajský súd poukázal na to, že správou o nezrovnalosti boli žalobcovi oznámené zistené nezrovnalosti v priebehu kontroly, tak ako to ustanovuje zákon č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva (ďalej aj len „zákon č. 528/2008 Z. z.“), a preto ju možno považovať za podkladové rozhodnutie (resp. opatrenie), majúce predbežnú povahu vzhľadom na zákonný postup vyplývajúci z § 27a zákona č. 528/2008 Z. z. Ohľadom žiadosti o vrátenie FP krajský súd konštatoval, že touto písomnosťou žalovaný 2/ využil zákonnú možnosť vyplývajúcu z § 27a ods. 1 zákona č. 528/2008 Z. z., a keďže zistil porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania vyzval žalobcu ako prijímateľa na vrátenie časti poskytnutého príspevku na predmet zákazky, pričom však nejde o rozhodnutie (vo forme exekučného titulu).

5. Sťažovateľ v zastúpení advokátom podal včas kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP a navrhol, aby kasačný súd zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietal, že v prípade správy o zistenej nezrovnalosti a žiadosti o vrátenie FP nejde o písomnosti informatívneho charakteru. Podľa sťažovateľa nimi žalovaní 1/ a 2/ vedome žiadajú, aby im sťažovateľ uhradil finančné prostriedky. Sťažovateľ sa domnieva, že tým, že v týchto písomnostiach sú konštatované porušenia právnych predpisov, teda zasahujú do jeho práv a povinností. Sťažovateľ uviedol, že správa o nezrovnalosti a žiadosť o vrátenie FP sú spôsobilým predmetom súdneho prieskumu, pretože nie sú uvedené v § 7 SSP, ktorý taxatívne vymedzuje rozhodnutia, ktoré nepodliehajú súdnemu prieskumu. S poukazom na čl. 46 ods. 2 a 142 ods. 1 Ústavy SR namietal, že v prípade správy o nezrovnalosti a žiadosti o vrátenie FP ide o autoritatívne zásahy, ktorými sú dotknuté práva sťažovateľa a preto podliehajú súdnemu prieskumu. Sťažovateľ poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR vo veciach sp. zn. 5Sžf/31/2011 a 5Sžf/26/2012, z ktorých vyplýva, že správa o nezrovnalosti a žiadosť o vrátenie FP sú spôsobilým predmetom súdneho prieskumu.

6. Žalovaný 1/ sa vo vyjadrení zo dňa 12.06.2019 ku kasačnej sťažnosti uviedol, že sa stotožnil s napadnutým uznesením krajského súdu. K námietke ohľadom toho, že ide o autoritatívny zásah poukázal na odôvodnenie krajského súdu v bode 35 napadnutého uznesenia. Uviedol, že správu vyhotovil v súlade s § 26 zákona č. 528/2008 Z. z. a informuje zákonom presne určené subjekty o tom, že žalovaný 2/ v rámci preverovania oprávnenosti výdavkov zistil nezrovnalosť. Správa o nezrovnalosti obsahuje informácie o tom, kto a kedy nezrovnalosť zistil, o akú nezrovnalosť ide, jej presný popis a výšku, ktoré právne predpisy boli porušené a podobne a preto má vo vzťahu k ďalším subjektom len o informatívny a evidenčný charakter. Ďalej uviedol, že žiadosť o vrátenie FP je samostatný dokument, ktorý je žalovaný 2/ povinný vyhotoviť v zmysle § 26 zákona č. 528/2008 Z. z. a ktorý vyhotovil na základe § 27a zákona č. 528/2008 Z. z. a Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, uzatvorenej dňa 14.04.2010. Podľa žalovaného 1/ súdnemu prieskumu v prejednávanej veci bráni § 7 písm. h) SSP a § 14 ods. 18 zákona č. 528/2008 Z. z., podľa ktorého rozhodnutia vydané v konaní podľa tejto časti zákona nie sú preskúmateľné správnym súdom. Poukázal na predchádzajúcu judikatúru Najvyššieho

súdu SR vo veciach sp. zn. 10Sžo/78/2016, sp. zn. 4Sžf/56/2015, sp. zn. 6Sžk/25/2018, sp. zn. 1Sžf/96/2016 a sp. zn. 4Sžk/6/2018, pričom v tejto veci išlo o konanie, ktoré sa týkalo sťažovateľa a rovnakého predmetu.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle § 440 SSP, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP a kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietol.

8. Preskúmaním veci kasačný súd zistil, že relevantným pre posúdenie prejednávanej veci je vysporiadanie sa s otázkou možnosti súdneho prieskumu správy o zistení nezrovnalosti a žiadosti o vrátenie FP.

9. Kasačný súd konštatuje, že k právnej otázke, ktorá je predmetom konania prijalo Správne kolégium Najvyššieho súdu SR na podklade uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžf/87/2015 zo dňa 14.02.2017 na zasadnutí dňa 28.06.2018 právnu vetu judikovaného rozhodnutia č. 11:

10. „Ak správny orgán vydal napadnutý úradný list vo forme výzvy na vrátenie finančných prostriedkov poskytnutých podľa zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov, nemohol správny orgán zároveň uplatniť svoju rozhodovaciu právomoc, nakoľko tu absentuje donucovacia zložka výkonu verejnej moci. Ide totiž len o výzvu na dobrovoľné plnenie oznámenej (nie uloženej) povinnosti na základe zistených (iba tvrdených) skutočností.

11. V prípade aktov predbežnej povahy, akým je aj správa o zistení nezrovnalosti totiž ide o podklad pre rozhodnutie a teda nie je preukázaná jedna z obligatórnych podmienok prípustnosti súdneho prieskumu, ktorá spočíva v existencii ujmy na subjektívnych právach. Správa o zistenej nezrovnalosti nie je exekučným titulom, na základe ktorého by bolo možné uskutočniť nútený spôsob vrátenia peňažných prostriedkov. Zachovanie princípu subsidiarity vyžaduje vyčerpanie opravných prostriedkov v rámci orgánu verejnej správy. V danom prípade až na základe prípadného rozhodnutia žalovaného.

12. Podľa § 27a ods. 5 zák. č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení účinnom v júni roku 2015 ak prijímateľ nevráti poskytnutý príspevok alebo jeho časť na základe výzvy podľa odseku 4 <., riadiaci orgán rozhodne o vrátení jeden a pol násobku sumy uvedenej vo výzve podľa odseku 4 <., najviac však 100% poskytnutého príspevku alebo jeho časti na predmet zákazky.

13. Napriek tomu, že toto ustanovenie zákona hrozí prijímateľom príspevku zvýšením sankcie, nedochádza tým k priamej ujme, pretože ide o upozornenie na právny následok, ktorý vznikne až konštitutívnym rozhodnutím. Takéto rozhodnutie podlieha súdnemu prieskumu zákonnosti.

14. S ohľadom na uvedené kasačný súd podľa § 461 SSP zamietol kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú.

15. O trovách kasačného konania rozhodol podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s ustanoveniami § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 SSP tak, že sťažovateľovi nepriznal náhradu trov kasačného konania z dôvodu neúspechu v kasačnom konaní a žalovanému nárok na náhradu trov konania zo zákona nevyplýva.

16. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.